

Szerkesztői iroda:

Nagy-Enyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:

Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

KÖZÉRDEK.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:

helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
félévre . . . 2 frt.
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:

3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Nagyenyed város képviselői közgyűlése

— 1886. június 28-án. —

Elnöklő polgármester az egybegyűlt képviselők rövid üdvözlése után szomorúan emlékezett meg a testileg hosszú életet ígérő s szellemileg a férfit teljesen kidomborító, érényekben gazdag, közszeretben állott néhai ügyészünk Onodi Veress Gábor oly korán s mondhatni véletlenül bekövetkezett haláláról, kit polgártársai azért fájlnak leginkább, hogy miért kelle oly korán elveszteniök — s lapunk egyik megelőző számában az elhunyt egyik ismerőse által híven esetelt ismertetése abban leli legfőbb okát, hogy a város képviselő testülete emlékét egyhangúlag jegyzőkönyvi kegyeletes elismerésével örökítette meg: s még el sem mosódhatott a szomorú érzés behatása, midőn azt a méltatlanság érzete által keltett megütődés váltotta fel, melyet a vallás- és közoktatási miniszter urnak a helybeli polgári iskola eddigi fenntartási hozzájárulásának felerészben lett megvonása idézett fel, s ezen behatás alatt határozatott el a nmélt. miniszter urhoz feliratot intézni, melyben megkérsék, hogy azon fenntartási összegnek, mely az 1885—86-iki elfogadott költségvetésben helyben hagyott és így fedezetéről is gondoskodva volt, — azon felerészét is 2770 forintban, mely a fedezet hiányának indokolásával lett megtagadva, lehető gyors kiutalásáról annyival is inkább intézkedni méltóztassék, mert az általa kinevezett polg. iskolai tanítók a mindennapi kenyeret nélkülözik; továbbá, hogy az eddig közösen fenntartott iskola jövőbeni fenntartására vonatkozó elhatározását közölni sziveskedjék.

A megye alispánja értesíti a várost a Nagyenyed-remete-abrúdbányai törvényhatósági ut kiépítésének megkezdéséről, mely által a város közlekedése a havassal közvetlenül nyílik meg, honnan a várost illetőleg többnemű előnyök fognak multhatatlanul kifejlődni, miért is a várost az ut kiépítési költségeihez hozzájárulásra hívja fel s ennek megállapítása végett megbizottakat kér kebeléből kiküldetni. Közgyűlés a felhívás elfogadásával polgármester vezetése alatt a főjegyző, pénztárnok és erdőszét megbizottakul kiküldi, általánosságban utasításul adván, hogy a hozzájárulást igyekezzenek több évre felosztva ajánlani meg, a mely állhat a város birtokán átvonuló utterületnek ingyenes felajánlása és néhány éven keresztül bizonyos számú kavicsfalomnak a városhoz közelebb eső helyekre kihordásából.

A helybeli kisdudóvó intézet ügyeinek a város, mint

egyik legtekintélyesebb alapító és fenntartó általi rendezése érdekében polgármester és ifj. Gáspár János képviselők bizattak meg az összes iratok átvételére tanulmányozás végett, — jelentésüknek közgyűléshez mielőbbi megtevétele mellett.

Ezután Fodor Gyulával, tőle a magyar-utca végén megvásárolt öt holányi szantó felett kötött örök vásári szerződés helyben, tanács utasítatván a további eljárás és telekkönyvi bekebelezés foganatosítására, — egyszersmind helyben hagyott helybeli czukrász idős Kun Józseffel tanács által kötött jegyzőkönyvi egyezség a sétatéren általa építendő díszes kiosznak 10 év múlva a város tulajdonába használható állapotban ingyenes átadására felett, — miért részére az 1896. július 1-én lejárandó 10 évig a sétatéren czukrászati készítményeknek kizárólagos árulása város által biztosított, megengedtetvén ugyanott fekete kávé, ásványvizeknek, valamint a regale korlátain belül a sörárulása is, kizárattat azonban a borárulás.

Gráf János helybeli polgár részére a Kőkőböl-tér rendezése érdekében általa a városnak telkéből átbocsátott egy szoba és alatta levő pinczeterület kisajátítási árába, a még 1882-ben az építkezési vonal megállapításakor létesült jegyzőkönyvi kiegyezés értelmében a palinka és szeszalpból 400 frt kiutalattat.

Török Dániel első tanácsos részére a kért hat heti szabadságidő megadatott.

Végül elnöklő polgármesterünk a néhai Veress Gábor tisztú ügyész halálával üresedésbe jött állomás betöltése feletti intézkedést tűzvé ki, bejelenti, hogy időközben tanácsához két ajánlati lap terjesztetett be: az elsőben még e hó első felében 17 képviselő aláírásával a megüresült állomásra ügyvéd Kerekes Mihály ajánlatik. — a második később beterveztett lapon 26 képviselő aláírásával tisztelbeli t. ügyész Benkő Márton ajánlatik helyettesítésre.

Az állomásnak véglegesen vagy helyettesítés által betöltése felett, főként a pénztár jelen szűkös voltára való tekintetből derekas eszmecsere fejlődött ki, melynek eredményében ezuttal a helyettesítés szavazattöbbséggel állapítottat meg. Ezuttal a választásra szabályszerűen ajánlott két előbb nevezett ügyvéd között az elnöklő elrendelt választás döntött, melyben Benkő Márton 25 szavazattal a Kerekes Mihály 21 szavazattal szemben helyettesített városi t. ügyésznek választott — és így ezen állomásnak Benkő Márton általi betöltésével a helyettesítés mellett buzgólkodók törekvését ezuttal azon siker koronázta, hogy

azonkívül, hogy a város jogúgyei ismét ezen régi s azokkal alaposan ismerős derék, buzgó férfi kezében maradnak, még a város pénztára részére évenként egy száz forint kiadás megtakarítottat, mi a pénztár jelen szűk viszonyai között figyelemre méltó ténykedés volt.

Ezután polgármester által bemutatattván a Tisza K. miniszterelnökünk 10 éves jubileumára készített s megrendelés folytán megküldött tíz frankos ezüst érem, közgyűlés azt leltárba vétetni s levéltárra helyezettetni határozta. — A tárgysorozat kimerítésével közgyűlés eloszlott.

Referens.

A Bethlen-főtanoda zárünnepélye.

A nagyenyedi Bethlen-főtanodában az 1885—86-ik tanév június 30-án a délelőtti órákban zárult, lélekemelő ünnepélyvel. A reformátusok nagy templomát, hol a záró ünnepély végbe ment, a főiskola tanári kara, ifjusága továbbá enyedi és vidéki intelligens közönség összesereglett nagyszáma mondhatni minden részében megtöltötte a Bethlen-főiskola zárünnepélyei mindig látogatottak és szépek szoktak lenni, de nekünk úgy tetszik, hogy olyan díszes közönség, mint milyen ez alkalommal az ünnepélyen megjelent, hasonló ünnepélyen Enyeden aligha jelent meg. — A szöszök és a padok nagyrésze grász-posztóval voltak bevonva, mert az ünnepély nem csak tanév záró, hanem egyszersmind grászünnepély is volt. Ugyanis a főiskola előjárása ez alkalommal adta meg a múlt 1885. november 15-én, férfikora derekán elhunyt Lőte Lajos volt főiskolai professor emlékének a halás elismerés és kegyelet m. érdemlett adóját.

Az ünnepélyt a főiskolai zenekar nyitotta meg egy alkalomszerű zenedarab eljátszásával. Ezt követte a theol. dalkarnak egy szépen előadott éneke, melynek elhangzattal dr. Kovács Ödön rector-professor lépett a szónoki emelvényre. Dr. Kovács Ödön eszmékben gazdag, tömör és a szónoki irály szépségével ragyogó rectori beszédének első részében igen szépen emlékezett meg néhai Lőte Lajosról, a Bethlen-főtanodának egyik nagytehetségű, klasszikus képzettségű, fáradhatlan munkásságu volt professoráról, a lángelkű hazafiáról, a hajlíthatlan jellemű férfiről, ki a legkényesebb viszonyok között is mindig legjobbjobb meggyőződését követte és a szerint cselekedett, — a derek családító és édes atyáról, az igazi jóbarátáról. A néhai derek professor emlékéhez minden tekintetben méltó emlékbeszéd hatását nagyban emelte még az a körülmény

TÁRCZA.

Az ezredévre.

Kiről a költő zengő, hogy romol,
Te voltál az, én édes nemzetem!
S te vagy, kiről most ajkam zengni kész,
Hogy bár sujtott csapás és anyyi vész,
Te nem romoltál egy évezreden!

Romlásnak indult, elfajult vakon:
Im ezt mondá a mult kor dalnoka.
— De él a nemzet, melynek multja van
S czéljáért küzde híven, bátoran;
S melynek babért büszkén hord homloka.

Ki az, kit vész, vihar ne sújtja le? . . .
S ki az, ki ily veszélyre készen áll? . . .
Gonosz az elme, mely számít elő,
Hogy a barát, a híven ölelő,
Mint ellenünk, velünk viszályba száll.

Oh minket ily csapások értenek,
Kebltünk egykor kigyót melengete,
Barátot, testvért véltünk nyerni ám,
S mely téged sújtott, jó magyar hazám,
Fegyver volt az, barátod fegyvere.

Te nem romoltál, rontni ő akart;
De megtompult a fegyver harcain . . .
S te élsz, virágzol, míg csak akarod,
Míg lelked nagyra tör s míg küzd karod,
S építsz a mult dicső alapjain.

Törj hát elő, küzdj híven nemzetem!
Fend ki élesre elméd fegyverét!
Szíved legyen nemes, kezéd erős, —
Akaratod szilárd s mindenre hős,
Hogy műved hordja lelked bölgyét.

S Urunk, Hadúr, Magyarok Istene,
Segélj, mint azt tevéd mindig velünk!
Ime fogadjuk, ha velünk te lész,
Megállunk bátran, ha stíjt is a vész,
S a multa épül még sok ezredünk!

Damó István.

Éhes a haza.*

— Elbeszélés. —
Irta: Tolnai Lajos.

Ah, a szép husvét, a tavasz első édes ünnepe, tojással, öntözéssel, vidám házi bálokkal; kisvárosban mükedvelői előadással, fővárató zászló-ünnepélyvel, a derek tűzoltó polgári banda közremunkálásával; a rokonok falura vágyásával és a falusiak Budapestre rándulásával tömegesen, Fehérvárt, Boglárón, Körösön, Halason a polgármester ur díszbédéivel, hogy: Isten, Isten veletek, szeretett polgártársaim, vigyátok meg a dicső fővárosnak, hogy, hogy igenis: Éljen a haza!

Mit tagadnám, én is szétnéztem ismerőseim közt. Megyek Öregszállásra a paphoz, hogy e nyomasztó állapotok felett a haza sorsáról bizodalmasan kibeszélhesem magamat — s ha lehet, egy alkalmas kerületet a dicső szék. Megtöltöttem a zsebeimet, bőröndömet a legzúgolódóbb és legmagasztalóbb cikkekkel. „Az ügyvédi kar a sir szélén áll.” Ügyvédek közt majd erről.

* A „Gondülőz” ezimű jules szépirodalmi lapból mutatványul

„Középiskoláinkat megveszi a latin nyelv” — tanári körökben majd erről. „Gabonánkat megveszi a zsiszik, (a biz a hitelező!) nincs kivétel”, a gazdakörökben erről. „Női nevelésünk drágasági pótlék után meddig eseng még hiába?” Nőegyletek díszgyűlésein erről. „Kellene egy erős középpárt”, politikai körökben erről. — „Eljen a legújabb „Érény és kötelem egylet” — kávéházakban, bankettekben erről.

Éppen alkalmi szekerre kaptam, nem kellett vasuton mennem, a hol a legújabb beosztás szerint mindenütt bandával fogadják az embert és minden jobb állomáson táncolni kell a falusi birókkal, hogy lássuk: minő jól áll a haza s a muzsikaszó hogy virágzik és hogy: egy baj sines, a ki volt is elmúlt.

Lassan ballagtunk.
A homok mégis csak homok. Ez az egy nem változtatta régi természetét.

De át is vettem a kormányt.
Urasan a kocsiszt ültettem hátul.
S kezdtem jó korbácsommal a kócosokat sujtogatni.
— Nem jó a lovat ütni, uram — kapaszkodott a vállamba a kocsis.

— Hát mért nem?
— Hát mert megszokja.
— Hiszen hadd szokja tan?
— Az én lovam nem iskolás gyermek, hogy a bőrt mindennap fölméregessék.
— De mégis — s egy jót a lustábbik füle tövére alkalmaztam.

— Oda ne többet, hallja-e — pattant fel rekedt hangon az ember.
— Hát mi a kifogása?
— Csak az, hogy a ló becsületesebb, mint az ember. Tudnám én, kiket kellene ütni.

is, hogy dr. Kovács Ödön a közvetlen tudás s így belső meggyőződés erejével s a nagy veszteség fájdalmas érzetével szólott feledhetlen emléktől pályatársáról, barátjáról.

A beszéd utó részében a főiskola múlt évi életét tárta fel a hallgatóság előtt világosan, érdekesen, szépen, — végül kijelenti, hogy a rektori tisztelet, melyet négy évig viselt, ezennel leteszi s mint rektor a tanári kartól és ifjuságtól búcsút vesz.

Dr. Kovács Ödön beszédét a hallgatóság nagy figyelemmel és élvezettel hallgatta eleitől végig s végül szónokot élénken megéljenzete.

A rektori beszéd végeztével a főiskolai vegyes dalkar a theol. dalkarral együtt előadta harmonium kísérettel Haydn „Teremtés” című nagy dalművének egy részletét, Varga József zenetanár vezetése mellett. A győnyörű és sikerülten előadott művet a közönség nagy élvezettel, sőt meglepetéssel hallgatta s végül elismerésének élénk éljenzésben és tapsban adott kifejezést.

Ezután a pályázatok eredményei hirdettek ki és a jutalmak kiosztása történt meg. Elvezet volt hallgatni az egyes tanárok előadását a pályázatok eredményéről s örömmel töltötte el a hallgatóság kebelét a tanároknak ama nyilatkozata, hogy a pályamunkák ez évben kiválóan sikerültek, sőt vannak azok között olyan munkák is, melyek önálló becses bírnak s kevés igazítással a szakirodalom kiváló termékei között foglalhatnának helyet a nyilvánosság terén is.

Sajnáljuk, hogy most még nem vagyunk azon helyzetben, miként a pályázatok eredményéről lapunk olvasó közönségének részletes értesítéssel szolgálhassunk. Addig is, míg ezt tehetnők, közöljük azon főtanodai ifjak neveit, kik egy vagy más ezimen pályadíjakat nyertek: a theologiáról Józsa Zsigmond eminens theologus, ki meglepő jeleit adta sokoldalú tehetségének és szorgalmának, Csáky János, Kiss Albert, Ferenczi István, Kovács Gábor, Benedek Károly, Kovács Albert, Szécsi Ferencz, Damó István, Szász Béla, Vajda Ferencz, Bartha Lajos, Vályi János; — a gimnáziumból Garda Kálmán, Zalányi Géza, Karácsony Endre, Ignác László, Pap Mihály, Inceze Béni, Fülöp Gábor, Bartha János, Molnár Lajos, Vásárhelyi Lajos; a tanítóképző int. tagjai közül Albert Lajos és Kis E.

Jutalomkönyvekben szintén bőven részesültek a gimnázium és theol. akadémia kiválóbb tagjai. — Az ünnepélyt a főiskola zenekara zárta be, Zaida János karnagy vezetésével alatt egy szép indulót adván elő.

Ezzel a nagyszámú közönség egy fölemelő ünnepély kellemes benyomásával lelkében szétoszlott. R.

LEVELEZÉS.

— Működvelői előadás. —

Maros-Ujvár, 1886. június 27.

A marosujvári állandó működvelői társulat, mely oly jó hírnek s t. közönségünk részéről teljes elismerésnek és pártolásnak örvend, június hó 26-án idei második előadásával a marosujvári közönségnek ismét egy kedélyes estét, kellemes szórakozást nyújtott.

Szinrekerült Bártfai Antal „Csece Panna” című népsziműve, melynek egyes jelenetei a t. működvelők eredeti és humor alakjaiban — kitűnő játékkal — a

— No, és ugyan kiket gondolna?
A közben használtam a korbácsot.
— Látja ott az ur azokat a kocikat? — mutatott egy esomé terhes szekérre, mely a jegenye-erdőske alatt nyikorgott a homokban.
— Miféle szekerek?
— Portékás szekerek. Ehes a haza! Az Isten... inkább koporsót látnék inkább, mint olyan valamit.
— Költözködő emberek talán. Itt a Szentgyörgy nap.
— Ott ül a haza; nézze az ur ott az első szekeren azt a pufok, kövér, feketeruhás embert. Hogy azon nem tudott még keresztül menni valamely terhes szekér.
— Ki az?
— Hát nem ismeri? Az a haza, a ki éhes, a ki mindennap embersírással él. Hát ezt a sírást Pesten nem hallják? Ott nincs ilyen?
Néztem a szekerek felé.

Négy-öt hatalmasan megrakott jármű ballagott a mély homokban. Az elsón egy széles, karimás kalapu, középső ember ült fekete, zsinóros, hosszú papi kabátban, a melynek a jobb módú falusi lelkész urak viselnek. Mellette ült nagy porcellán-pipából füstölve egy tollas süveges zsandár. Minden volt a szekereken, a mi csak urtól, paraszttól, polgártól kikerülhet. Almárium, kanapé; láda, fautenil; pipatartó, sublat; aranyos tükör, teknő; borona, varró-asztal, Singer-féle; bunda, vikler, köpenyeg; dohányvágó, gyermek-szék, karos; rácsos bölcső, egy esomé öszszekötözött zöld és piros táblás könyv aranyos széllel; egy ág, fölálló lábához erősítve vastag kötéllel néhány pár paraszt csizma, zsákok a fenekén s egy ketrecben tyukok, rézcák, egy nagy meztelen vörös nyaku kakassal, mely nem tudott békén maradni, mivel az a két kövér disznó folyvást emelgette hátával a ketreczet. Természetesen azok is szabadulni szerettek volna. Miért nem he-

közönség feszült figyelmét, a siker tapsait s a virágcsokrok özőnét teljes mértékben kiérdemlék.

Különösen kitűntek a jelenetek főszereplői, kik egyéniségükben nemcsak a szerző eszméit testesítették meg, de otthonos játékkal a segéd-szereplők kisebb-nagyobb hiányait észrevétlenül tették.

„Ha oda adta Juliskáját másnak, viselje az gondját a gulyának” felvonásban Péterffy Mariska kisasszony és Csizsér Árpád ur, mint rendesen, ugy most is teljes otthonossággal és észszerű megfontolással játszott Juliska, illetőleg Mihály (Borcsáné fia) szerepét. — „Szép a húszárnak világa, ő a hadsereg virága” felvonás elég jó volt, csak az látszott meg a t. vitéz urakon, hogy sohasem voltak Boszniában. — „Szennyes esárda két oldala fakó, van-e benne szép leány eladó”-ban Lőrincz Julesa kisasszony feszelten előadásával és eredeti Panna tempóival megmutatta, hogy ha kell, hát van Panna a műkedvelők között. Molnár János ur nem remélt humorral, igazi cigány dialektussal, lopomszerű taglejtéssel nemkülönben szokásos More udvariassággal játszta Babajkó, klárinétos cigányt, ki a közönséget nem csak az egész előadás alatt folytonos vigásba hozott, de bebizonyította, hogy ha a műkedvelők cigányt keresnek, legjobbat benne lenek. — „Ha az egész világot bejáród, a magyar zsidónak pártját nem találod” felvonásban Boér János ur igen jól produkálta Donnerblitz Áron 48-iki honvéd szerepét, ki zsidó-szerepkörével most is általános köztetszébe és számos elismerő tapsban részesült.

Előadás után ritka kedélyű tánczestély volt az intézkedő termében, hová az igen tisztelt műkedvelői hölgyek néhányan színpadi jelmezeikben jelentek meg, mely meglepő változásnak köszönhető leginkább az estély sikerültége.

Ugy az előadásban, mint a tánczestélyen élvezett kellemekért első sorban tek. id. Göber Károly urnak és özvegy Csizsér J. urnőnek tartozunk halás köszönettel, kik nemes törekvésükkel és tevékeny működésükkel mindenkor odahatni igyekeznek, hogy egy a közönségnek, mint a műkedvelőknek kellemes szórakozást és barátságos összejövetelt biztosítsanak.

Midőn tehát e nemes fáradságukat a legőszintébb hálával köszönjük, egyszersmint kérjük, folytassák e humánus működésüket jövőre is, s ne engedjék teljesedésbe menni némelyek szeszélyeit tán kielégítő azon gyászos beszédek, hogy: „én nem játszom, én nem megyek mulatságba, nekem ez a szerep nem kell, ez igen kicsi, ez a darab nem ér semmit” stb. a mi tulajdonképpen nem lehet egyéb, mint vagy irigység, vagy a műkedvelő társadalmat megvetése.

Ha irigység, tessék iparkodni arra, hogy ön maga legyen irigylendő; ha pedig a társadalom megvetése, akkor csak tessék otthon maradni, mindaddig, míg a láthatatlan meghívó elkészül. Bors.*

— A gymnasium záróünnepélye. —

Gyulafehérvár, 1886. július 1.

A gyulafehérvári r. kath. nagy-gymnasium június 29-én tartott záróünnepélyével nagy közönség részvétele mellett fejezte be lefolyt tanévét.

* Szívesen látjuk jövőre is.

Szerk.

verték, pihentek? Szegyenlettek, gondolom, hogy ilyen össze-vissza állapottal kell utazniok.

A katona hidegen végig nézett rajtam, mikor kocsi oda ért, de a fekete ruhás ember fölemelkedett s barátságosan lóbálta a kalapját.

Eszrevehette rajtam, hogy államhivatalnok vagyok. Mint a szabadkőművesek és költők a hogy ismerik egymást, az állami tisztviselők is hamar megkapják az atyafijeleket egymáson.

— Alázatos szolgálja, tekintetes uram, alázatos szegény szolgálja. Jaj bizony éhes a haza! A szegény ország ehetnék, az országgyűlés ehetnék, a muzaum ehetnék, a sok törvényesék ehetnék — jó a gyomrunk, jaj, jaj!

Kocsison odacsapott a lovaira — s hirtelen odább röppentünk.

— Ki volt ez? — kérdém.

— Hát a h a z a, uram. Bevitte egyszer, csak most né, a minapában az én szép újonat új nagy asztalomat, a drága székeimet, a feleségem ködmönét, a Jánoskám bölcsőjét, az édes anyám rókatorkos bundáját hat rozsfortintban. Soha se láttuk többet. Ehes a haza, fiacskám! kiabálta a dob mellett a városbáz kapuja alatt. Ehes a haza, sir, sir! Segítsünk, jó emberek, kedves hazánk során. Így ordított. Hogy a Jézus segítsen az ágya szalmáján. Már a falu végén várt a pap. Mondta, sétáljunk be együtt itt a kerteken. Nem akarta, hogy lássák, hogy az ő kedves pesti vendége nem a vasutal érkezik és nem tánczol az indóház udvarán.

Inkább megy velem gyalog.

Nagy víztócsák szélein ballagtunk be a városkába. — Micsoda sok víz ez? — kérdém.

— Csak hitvány hólé s nem tudja a kormány elta- karítani. Majd választunk még kormánypartit... csak tegye el.

Ezen ünnepélyen a tanoda, mint mindig, ugy most is igazolta, hogy mint a főpásztori legkövetlenebb felügyelet alatt álló intézet, hivatásának megfelel.

Kellemesen meglepő jelenségeként jegyzem föl, hogy ennek tanúsítását láttuk az intézet egykori tanítványainak hosszu sorában, kik ezen ünnepélyen megjelentek; s különösen pedig a gymnasium egykori tanítványai által tett jutalmakban. Ilyen a dr. Mohay Sándor orsz. képv. ur által már régebben tett alapítványból kiosztani szokott 5 frt, s mint ilyen kell elmentem az ifj. Reiner Zsigmond ügyvédjelölt ur által kijelölendő czélra ígért és adott évenkénti 10 frt jutalmat.

az ünnepély lefolyásáról következőket jegyzem föl.

A Lönhart Ferencz püspök ur ő nmltsága által a székesegyházban díszes segédlettel végzett mise vezette be az ünnepélyt. Isteni tisztelet után a gymnasiumnak e czélra földszített nagytermében az ifjusági zenekar „Mammon palotája” nyitány teljesen sikerült előadásával fogadta a nagyszámú közönséget. — Ugyanily jelesnek mondhatni az énekkar működését, valamint „Kont”-nak Szakács Gyula s „Ha tudtam volna...” Mindszenti satyrájának Maksi Kálmán IV. oszt. tanulók általi előadását. Ezeket követte az erdemisorozat felolvasása s a jutalmak kiosztása. Jutalmak voltak:

Fábián Sándor gym. igazgatótól 5 frt azon ötödik osztályos tanulónak, ki a latinnyelvben legalaposabb jártassággal bír; 3 frt azon idegen ajku tanuló részére, ki a magyarnyelvet, aránylag, rövid idő alatt gymnasiumunkban legjobban elsajátította; 3 frt azon tanuló részére, ki a szónoki előadásban leggyakorlottabb. Straubert Ödön tanártól 3 frt a rajzoló mértanért, 1 frt a számtanért és 1 frt a gyorsírászatért. Niszt. Tómesvári János erdélyegyházmegyei pap és tanárjelölt úrtól 5 forint azon ötödik osztályos tanulónak, ki a görögnyelvben legjobban előhaladást tett. Dr. Mohay Sándor orsz. képviselő ur alapítványából 5 frt, fivérének néhai Mohay Jenőnek emlékéül, az intézettel legtávolab lakó szegény tanuló részére. Mihályi Béla kir. törvénytörvénybíró úrtól 3 frt, néhai első osztályos fia emlékéül, egy első osztályos, szegény, jó magaviseletű tanuló részére. Reiner Zsigmond ügyvédjelölt úrtól 10 frt, egy szegénysorsu román anyanyelvű tanuló, ki gymnasiumunkban a magyarnyelvet legjobban elsajátította. Az adományozó ur egyszersmint megígérte, hogy évenként általa kijelölendő czélra hasonló összeget fog a gymnasiumi igazgatóság rendelkezésére bocsátani. Basió László törv. bíró ur részéről 3 frt szorgalmas román ajku tanulónak.

A Veszprémi-féle alapítványból 25 frt jó magaviseletű r. kath. tanuló jutalmazására; s az erdélyi r. kath. tanulmányi alapból 31 frt 40 kron vásárolt segédkönyvek, jó előmenetelű s jó magaviseletű tanulók jutalmazására.

A jutalmazottak hosszu sora helyett csak a két legkiválóbb fontosságú czélra kitűzött jutalmat nyert tanuló nevét jegyzem föl. Ezek, Fuchs Gusztáv II. és Wráts Áron VI. oszt. tanuló. Előbbi a Fábián Sándor igazgató által azon német ajku tanuló nyerte el, a ki a magyarnyelvet, aránylag, legrövidebb idő alatt legjobban elsajátította, utóbbi pedig a Reiner Zsigmond által ugyanazon czélra egy román ajku részére adományozott 10 frtot.

A jutalmak kiosztását követő igazgatói alkalmi be-

— Monyi lúd a vízben — jegyzém meg.

— Több is volt, de megezi Pest.

(Oh, mi keveset ettünk belőlök!)

— Holnap lakodalomba megyünk. Tuds-e jól enni, inni? Itt az kell ám. Tíz étel, tizenkét ital.

— Nagy urnál?

— Dehogy! A végrehajtónk adja férhez a leányát.

Sok minden tárgyról beszélgettünk; régi professzorainkról, közbe-közbe a miniszterekről, a legujabb akasztásról és a Tompa összes munkáiról, Vörösmartyról és a zsidókról és hogy milyen kalapot viselnek most Pesten, és Madarász József magyar ruhában jár-e még? és Thaly Kálmán hordja-e még a fokost?

Nagyon szépen eltelt a nap.

Jött a lakodalom ideje.

— Tuds-e poharat köszönteni? kérdé lelkész barátom, palástját karjára fogva.

— Ha el nem kerülhetem.

— Jó lenne, ha szólnál: Fekete Jánosról, gazdag mézárós; Vakarc Dánielről, első suszterunk; Sörös Istvánról, kurátorom — ez mindig sir, de főkép, ha nem szólanak ró'a; megállj, a polgármester is ott lesz. Nagy tanczos, ezzel tánczolnod kell. Ellenzéki volt, de most kormányparti. En, tudod, a püspök miatt hallgatok. Ennem pedig, mert volna fogam! Hej, pajtás, ha én elkiálthatnám egyszer magamat Pesten, de jól, hogy: Ehes a haza! Hanem én a püspököm miatt hallgatok. Ott lesz a leányok tanítója. Nagy pátri. Hires szónok, oda áll, a hol fizetik. Most kormányparti, de levelez már a szélsőkkel. Nézi, honnan fordulna bővebben. En semmit sem tehetek. A püspök, a püspök, pedig volnának fogaim.

— Itt a kocsi — kiáltott be egy cseléd.

(Vége következik.)

széd után a mind szívből szívhez szóló köszönetet a tanári tanuló kötelmeit: legközött láttuk Nagy hay Sándor, Novák Zsigmond s más volt díszes hölgykö referádám alkalmá-

— Az élet

A tövisi állan június hó 28-án tanácsos és tanfelügyelő az iskolai gondnokság feldíszített tanterem részint a tanügy iránt mélyen meggyőződés tanköteles gyermek

Pont nyelvez

a vizsga Tóth Amália leányok minden legszebb sikert meg a tanteremben egy sok szép női kézi A fiuk vizsgája órákor vette kezde fiuk értelmes szav és földrajzból tünket hallottunk min az ott jelen volt és ezán észre lehetett kitűnő feleleteikké

Az eredmény Amália kisasszony góságát s teljesen melyeket működés rency Albert, M. Efrein és Kovács jutalmazására ad ezen kívül Kreng iskolai gondnokság végezt.

A vizsga vége felkesztő szavakkal fontosságát, továbbá ságot, meleg szav Amália kisasszony várt és várakozás tásaikért.

Ezután a feledek dr. Boér János a következő tanu Ferencz, Mohay Sándor, Menyász Benedek, Fried Hermann, Tóth Ernő IV. oszt. Illona, Lóvi Hermina II. osztály, Róza, Fodor Emma osztálybeli tanulónéklése után a távozott.

Végül mind el, egy a szülői mondani Tóth Áron fáradhatlan tevé sítettek minden teljesítanek a

A lelke vanmak is érez sarkantyum fá száguldott veles kozott lovagja szellem elől... hatalmas szöké től valami mély nyakig érő viz sodra megraga hirtelen megraga hogy hid alatt Nagy nehezen néztem, nem vergődött és e ságo ellensulyo a váratlan eset szereztem. Ho

* Kérjük l

széd után a mind végig jelen volt nmlságu püspök ur szívből szívhez szóló szavakban, ifju lelkesedéssel mondott köszönetet a tanári karnak s kötötte az ifjuság szívére a tanuló kötelmeit: lelkesedésre ragadva a jelenvottakat, kik között láttuk Nagy Imre kanonok, Henter Gábor, dr. Mohay Sándor, Novák Ferencz, Basiota László, ifj. Reiner Zsigmond s más urakat. A szintén nagyszámban jelen volt díszes hölgykoszorut neveik elmaradásáért egy báli referendám alkalmával fogom majd kárpótolni.* □

— Az elemi iskola első évi zárvizsgálja. —

Tóvis, 1886. július 2.

A tóvisi állami elemi népiskola első évi zárvizsgálja június hó 28-án tartott meg nsgos Gáspár János kir. tanácsos és tanfelügyelő ur személyes vezetésével, valamint az iskolai gondnokság jelenlétében. Az élő virágokkal dúsan feldíszített tanterem zsúfolásig megtelt részint a szülők, részint a tanügy iránt érdeklődő közönséggel, hogy személyes meggyőződést szerezzenek a lefolyt tanév alatt a tanköteles gyermekek által tett előhaladásról.

Pont nyolcz óraker megnyitó ének eléneklése után a vizsga Tóth Amália tanítónő vezetésével kezdődött, a leányok minden tantárgyból, de különösen az énekből legszebb sikert mutattak fel. Tóth Amália tanítónő által a tanteremben egy emelvényen kitűnő izléssel összeállított sok szép női kézi munka a legnagyobb figyelmet keltett. A fiúk vizsgálja alkalmi ének eléneklése után délután 3 óraker vette kezdetét Kiss Elek tanító vezetésével. A fiúk értelmes szavallat, olvasás, magyaryelvitan, számtan és földrajzból tüntek ki leginkább. Megleppő szép leleteket hallottunk mind a 4 osztálybeli tanulóktól, úgy hogy az ott jelen volt és gyermekeik iránt érdeklődő szülők arczán észre lehetett venni azon örömet, melyet gyermekeik kitűnő feleleteikkel nekik ez alkalommal szereztek.

Az eredmény átlag felülmulta reményünket. Tóth Amália kisasszonynak és Kiss Elek urnak ismertük buzgóságát s teljesen beváltották mindazon jogos reményeket, melyeket működésükhöz kötöttünk. Dr. Boér Jenő, Ferencz Albert, Molnár József, Salamon Hermann, Rácz Efrein és Kovács Nagy Ferencz urak által a jó tanulók jutalmazására adakozott összegből könyvek vásároltatván, ezen kívül Krengel Sándor ur két 1/4 tallért adott át az iskolai gondnokságnak, két jó tanuló közt leendő kiosztás végett.

A vizsga végeztével Gáspár János tanfelügyelő ur lelkesülő szavakkal indokolta az állami iskola intézmény fontosságát, további buzgalomra serkentve a tanuló ifjuságot, meleg szavakban fejezte ki megelégedését Tóth Amália kisasszony és Kiss Elek urnak a rövid tanév alatt várt és várakozáson felülmult sikeres és érdemdús tanításiakért.

Ezután a fenntebb említettek által adakozott aján-dékok dr. Boér Jenő iskolai gondnoksági elnök ur által a következő tanulóknak osztattak ki: Kovács Ödön, Kovács Ferencz, Mohai Miklós, Lóve Miksa I. osztály. Talán József, Menyász Bóni II. osztály, Herschkovits Hermann, Fried Hermann, Menyász József, Lóve Dezső III. osztály, Tóth Ernő IV. osztály, Rózsa Hermin, Kovács Ilona, Stern Ilona, Lóvi Hermin I. osztály, Drach Blanka, Marian Victoria II. osztály, Drach Ernezstin, Kőrösi Berta, Horváth Róza, Fodor Emma, Szilágyi Berta és Szilágyi Ilka IV. osztálybeli tanulók. A könyvek kiosztása és záróének el-éneklése után a vizsga véget ért s mindenki megelégedve távozott.

Végül midőn soraimat bezárom, nem mulaszthatom el, úgy a szülők valamint a közönség nevében köszönetet mondani Tóth Amália kisasszony és Kiss Elek urnak azon fáradságtalan tevékenységükért, melyet önfeláldozólag teljesítettek minden egyes tanuló érdekében s kívánva, hogy teljesítsenek a magyar hazának még sok ily szent ügyet!

K. S.

CSARNOK.

A gyöngyvirág.

(Vége)

A lelkemben dúló vihar romboló erejét szegény lo-vannak is éreznie kellett. Göresös erővel oldalába vágott sarkantyúim fájdalmas hatása alatt villámgyorsasággal száguldott velem a sötét éjszakában. A tündér-rege elát-kozott lovagja rohanhatott így, a nyomában levő gonosz szellem elől. . . Csak akkor eszméltem, mikor lovam egy hatalmas szökéssel félrengrott s én éreztem, hogy lovas-tól valami mélységbe zuhanok. Lovamtól több lépésre nyakig érő vízben találtam magam. A sebes folyású víz sodra megragadott és teljes erővel vágott valamibe, a mit hirtelen megragadván, a sötétség daczára is kivehetém, hogy hid alatt vagyok; ennek lábába voltam kapaszkodva. Nagy nehezen sikerült partra vergődnöm. Lovam után néztem, nem volt sehol. Vagy a víz sodorta el, vagy ki-vergődött és elfutott. Sörülést nem éreztem. A víz mély-sége ellensúlyozta az esés súlyát. Most első dolgom volt a váratlan eset oka- és hollétem felől közelebbi tájékozást szereznem. Hollétem felől hamar tisztába jöttem. Az erdőn

* Kérjük levelezése folytatását.

Szerk.

keresztül folyó s a megelőző napokon történt eszézésektől megáradott patak meglehetősen magas hidjáról zuhantam le. De mitől ijedhetett meg lovam? . . . Mert a hirtelen való félreszökést csak ijedség okozhatta. Oratosan körül járom a hidat . . . s a mint a tulsó oldalon elterülő reke-tyés felé megyek . . . egyszerre valami fehér alak nyulik a magasba, aztán ismét összehúzódik; aztán lassan felém közeledik, egyre hajtogatva magát hol előre, hol hátra. Meghökkenve álltam meg a szokatlan jelenség láttára; de már a másik perczben erőt vettem magamon s kirán-tott karddal, elszántan mentem feléje. A jelenség nem tágit, én rárohanok, teljes erővel hozzávágok . . . erre erős jajkiáltást hallok s egyszerre érzem, hogy valami le-pedőfele borul fejemre. — Fejemet megszabadítom s a kísértet után futnom egy percz műve volt. — A mint a sötétben kivehettem: egy magas, horihorgas alak futott előttem szüntelenül jajgatva. Hamar beértem s ismét szab-dalni kezdtem.

— Jaj! jaj! kegyelem! — kiáltá s teljes erejéből menekülni igyekezett.

— Megállj! ha életed kedves! — kiáltám s ezuttal oly erős vágást mértem rá, hogy nyomban összerogyott.

— Irgalom! kegyelem! — nyöszörgő — ne öljön meg! esaládom, gyermekeim vannak! mindent elmondok, csak életemet hagyja meg!

— De hát ki vagy te elkárhozott szerencsétlen ember?! mi vitt rá, hogy életed ellen törj? szólj vagy meghalsz! — s egyszerre egész közelről arczába néztem. — Nini! hisz' ez az öreg Hans! az . . . i majoros! — kiálték fel bámulva — enyje vén gazember! hát mit vétettem én neked?! — s egész dühvel rázni kezdtem. Ő is rá-mismert s kínos jajgatások közt nyögé:

— Ne! ne tovább kadet ur! hisz' én mást akartam.

— Na csak ki vele hamar vén semmirekellő, mert vége türelmemnek!

— Oh! jaj! jaj! a vállam! jaj! nagyon fáj! W . . . c Lipót uron akartam bosszút állani, a miért leányomat megcsalta és szerencsétlenné tette. . . . jaj végem van! kegyelmezzen! oh szegény gyermekeim!

Dühöm egyszerre lecsillapult, hogy helyet adjon egy még nagyobb és emészőbb érzelmenek. Tehát még ez is! nyögöm tompán, végtelen elkeseredéssel. Hát ilyen embert ajándékoztam meg én bizalmammal, barátságommal! Sze-gény kis Fanni! . . . és Mathild . . . Talán ő is hasonló sorsra jut, ha . . . óh, de erre még gondolni is borzasztó! Oh miért nincs itt lovam, hogy rohanjak ez emberrel! hogy példás büntetést vegyek rajta gyalázatos gazságiáért! És már-már gyalog akarék elrohanni, ha a szerencsétlen vén ember kínos nyögése vissza nem tart. — Bármily nagyot vétett is ellenem, mégis számalom ébredt bennem iránta; tiszteltem atyai elkeseredését szerencsétlen gyer-meke sorsa fölött; s aztán nem is hagyhattam ott elalélva sebeiben. Hozzáhajoltam, megvizsgáltam. Több helyen meg volt sebesítve, de különösen vállsebe volt súlyos és erősen vérzett. Nem volt más mód, mint megpróbálnom sebeit — úgy a hogy — bekötözni addig, a míg valami véletlen segély érkezik, hogy hazaszállíthassuk. Az ijesz-tésre használt lepedő jó szolgálatot tett. Ott volt a berek-ben; mellette a hosszú pózna, melyre feltűzte a vén szász, hogy leánya csábítóját talán a halál karjaiba ugrassa. A sors máskép akarta.

A kötözés nehezen ment; a sebek kimosására a pa-tak zavaros vize nem igen volt alkalmas, az öregot is alig-alig lehetett a vízhez vonszolni alóltsága miatt; legnagyobb baj volt az, hogy a sebkötözéshez nem is igen értettem. Valahogy még is csak elvégeztem. De most már saját személyemmel gyúlt meg a bajom. — A teljesen átázott, nyárias öltözethen annyira átfáztam, hogy reszkettem belé, a vén kísértet pedig önérejön egy lépést sem tudott tenni. Várni kellett, a míg valami utas arra vetődik. Azalatt fel-s alá járkáltam, hogy a hűvös tavaszi éjszakán egy kis meleget fejleszsek ki testemben. Így telhetett egy óra, mikor a város felől sebesen közeledő szekérgöngyöse hallzott. A mint közelünkbe jött megálltam. A városi orvos ült benne s kérdésemre, hogy hová megy oly sietve, azt fe-lelé, hogy a közelebbi faluba . . . i birtokoshoz, kinek leánya ma nehéz betegségbe esett. — Nagyot sohajté. Szegény Ilona! Aztán hirtelen elmondám balesetemet; ő megvizsgálta a sebesültet; a sebek nem voltak veszélye-sek. Az öreggel egyelőre nem lehetett egyebet tenni, mint valahogy a szekérbe emelni s a további intézkedő-sig a faluba valamelyik házhoz vinni. Ugy is történt. Én pedig gyalog folytattam utamat s egy óra alatt hazaér-keztem.

Bármily nagyok is voltak ama szerencsétlen nap testi-lelki rázkodásai, még sem éreztem lankadságot. Az a vágy, hogy minél előbb szembezálljak azzal az álnok baráttal és gaz csábítóval, oly erősen sarkalt, hogy még az nap este, mihelyt átöltözöktem, mindjárt felkerestem két bizalmasabb ismerősömet, hogy nevemben tegyék meg a kihívást élet-halálra. Szintügy meghökkenem arra a gondolatra, hogy Lipót hirtelen jött elmezavarban is szen-vedhet s ez a körülmény megfoszthat a végső számadás lehetőségétől. Megbizottaim azzal a megnyugtató hírrel tértek vissza, hogy a kihívott kítőró örömmel és bosszu-szomjjal fogadta kihívásomat s azonnal segítők után látott, hogy a párbaj még másnap megtörténhesék.

Ez a szerencsétlen tehát még mindig magát tartá a sértett és csalódott félnek! hát lehetséges-e, gondolám, hogy valakiben oly alacsony fokon álljon a lélek önitőlő képessége, hogy annyira ne találjon benne visszhangra a lelkiismeret szava? Vagy talán az állatias, vak szenvedély képezi jellemének alapkövét s ez irányozza minden tettét, ez teszi vakká lelki szemeit? . . . Eh! mindegy! a sors csak akkor lehet igazságtalan, ha én esem el; míg ha ő esik el, semmiképpen sem sujthat a lelkiismeret vádoló itélete; ha valakiben az emberi tettek leghatalmasabb ellenőre és bírāja: a lelkiismeret meg van vesztegetve vagy felbreszthetetlenül alszik, annak nincs joga erkölcsi társadalomban élni; ha pedig emberietlen, állatias és fé-kezhetetlen szenvedélyek irányozzák tetteit, akkor nem élhet emberszámban s csak kárára lehet embertársainak.

Efféle töprengések között nyomott el az álom, mely mint valami ádáz daemon még egyszer kényszerített át-élnem a mult nap eseményeit, sokkal nagyobb mértékben, borzasztóbb színekben rajzolva elem azokat. Láttam, hogy miként menekül a kis Mathild az erős próbára tett szűzi szemérem pirjával arczán, könnyeivel szemében anyja ke-belére, egy örült szenvedélyében mindenről megfeledkezett ember erőszakja elől; láttam Ilonát halványan, dúlt arcz-ezal, gyöngyvirágkoszorúval fején tétova tekintettel sze-mében, bolyongani a mezőn, egyre Lipót nevét kiáltozva; én részvétellel közeledém feléje, de ő iszonyodva fordult el tőlem kétségbeesetten kiáltva: „ne ölje meg! ne ölje meg őt!“ Majd egy elalélt öregot láték a mint vérző sebekkel testén, átkokkal ajakán siratja öngyilkossá lett, most rava-talon fekvő, szerencsétlen leányát. Aztán jött a számadás. Lipót vadállati dühvel rontott reám, én úgy éreztem, hogy karom meg van kötve, s nem tudom felfogni csapásait. . . . Vége szakadt a gyöttrő látományoknak, fölébredék, reggel volt. Sebteben felöltözökdem, egy pár levelet írek s meg-tevém végső intézkedéseimet. Mig végzöm, már kopogtak ajtómon. Segédeim voltak.

— Nos! — kérdém — hogy végeztetek?

— Nagyon röviden! — felelek — idő ma délután 4 óra; hely a nagy vendégül 6-ik számu szobája: fegyver kard, küzdés erőfogytáig élet-halálra.

— Elfogadom ugyan, — felelém — de nagyon kü-lönösnek találom, hogy az élet-halálra menő viadalban épen a kard legyen a fegyver; hiszen ebben harezra képtelenné válhatik bármelyik fél, a nélkül, hogy sebe halálos legyen s így nincs eérve a czél.

— Lipót konokul ragaszkodott a kardhoz — vála-szolák — s ellenvetéseinkre gúnyosan felelé, hogy azzal is el tud ő küldeni téged a más világra.

— Jól van! — mondtam — rajta leszek, hogy meg-fordítva történjék.

A kitűzött időre a mondott helyen mindnyájan meg-jelentünk. Segédeink még egyszer megtették a szokásos kibékítési kísérleteket. Természetesen egyikünk sem akart még hallani is ilyesmiről.

Lipót volt az első támadás joga. Az adott jelre csaknem állati dühvel tört reám. A csapás erős volt, de nem ártott. Egy néhány percz folyt a küzdelem; rész-zéről a legnagyobb dühvel, részemről elkeseredéssel, de óva-tosabban. Az első, de jelentéktelen sebet ő kapta, a má-sodikat, mely annyira nagy volt, megtántorodtam belé, én kaptam mellemen. Ekkor minden örömet összeszedve s újabb csapásai elől kiszökve, nyakához sujtottam. Kardom teljes súlylyal hatolt be nyákába, mert vak dühében egy-re támadott s a védelemről teljesen megfeledkezett; karja leereszkedett, feje lekonyult, összerogyott. Az orvos rögtön hozzáfutott, megvizsgálta s kijelenté, hogy a seb minden valószínűség szerint halálos, mert a nyak egyik fele és a gége egészen keresztül van metszve s az elvérzést nagyon nehéz meggátolni. Minden lehető elkövettek megmenté-sére, de sikertelenül, mert egy pár óra alatt halott volt.

Az én sebem nem volt ugyan halálos, de elég su-lyos, hogy ágyba fektessen. Két napig mitsem tudtam a körülöttem történekről; az erős sebláz önkivületebe hozott. Két hétre annyira javultam, hogy elhagyhattam szobámat s legényem támogatása mellett rövid sétát is tehettem a kertben. Alig teszek néhány lépést, gyász-zene hangjai ütök meg füleimet.

— Vajjon kit temetnek? — kérdém.

— Az öreg Hans leányát, ki ezelőtt egy pár nap-pal megmérgezte magát a nagynénje házában.

— Hát az apjával mi lett?

— Az öreg azóta folytonosan fekszik s — a mint mondják — már nem is sokáig viszi; nagyon szerette leányát, halála teljesen megtörté.

— Tehát az egyik áldozat már tul van a szenve-déseken. Szegény kis Fanni! jobb sorsot érdemeltél volna. Három héttel ezután már ki is lovagolhattam. Ön-kénytelenül az . . . i erdő felé mentem.

A mint azon helyhez értem, a hol egy néhány hét-tel ezelőtt, még boldogan, a ránk várakozó kedves idő-töltés édes reményével szedtük a gyöngyvirágot, egy szem-bejövő kocsis vontá magára figyelmemet. Ilona és Mathild atyja ült benne. Oh, mily iszonyu változás! Mily borzasztó nyomatok, hagyott a szenvedés és bánat azon a vidám, megelégedettséget sugárzó piros arczon! Alig ismerék rá. Látásom láthatólag rossz hatással volt az öreg urra, de mégis megállott s a nélkül, hogy kérdezném, könnyekkel

mondá el, hogy Ilona kiállta ugyan nehéz betegségét. de lelke megtörtött, elméje megzavarodott; folyvást annak az átkozott embernek nevét emlegeti, az a rögeszméje, hogy a gyöngyvirágot elakarják venni tőle, pedig Lipót neki hozta és hozni fog, ha az a másik kadet meg nem öli; nincs hatalom, mely a száraz gyöngyvirágcsokrokat elvehetné tőle.

Ezzel elváltunk s én némán, lelkem mélyéig meghatva néztem az egykor oly kedves falu felé, hol annyi ártatlan örömet, boldog órákat éltem át s hol most a bánat és szomorúság tított állandó tanyát. — Szegény boldog Fanni!... Szegény boldogtalan Ilona!... **Feketeügygyói.**

VEGYES HIREK.

— **Előfizetési felhívás.** Lapunk t. olvasóit az anyagi pártolásra és támogatásra kérjük fel. E végre új előfizetést nyitunk folyó július havával kezdődő félévre: 2 forinttal.

— **Hunfalvy Pál** felsőházi tag, az akadémia tagja s európai hír nyelvészünk pár nap óta Nagyenyeden tartózkodik. látogatása — mint hírlík — a biblia modern nyelvezetű újabb fordításával van kapcsolatban.

— **Szabó Károly** kolozsvári egyetemi tanár, hírneves történészünk, a Bethlen-főiskolához az érettségi vizsgák tartamára kirendelt miniszteri biztos múlt hó 30-án megkezdte hivatalos működését.

— **A Bethlen-főiskola** rektorává az előjáróság **Makkai Domokost**, a történelmi tanszék kitűnő tanárát választotta meg egyhangulag.

— **Áthelyezések.** A m. kir. igazságügyminiszter **Balkay István** nagyenyedi kir. országos fegyintézetit igazgatót a soproni kir. orsz. fegyintézetbe helyezte át és **Pernold Ignác** váci orsz. fegyintézetit ellenőrt a nagyenyedi fegyintézetbe igazgatóvá nevezte ki. — A m. kir. igazságügyminiszter **Lukács Károly** nagyenyedi fegyintézetit róm. kath. lelkészt a szamosújvári kir. orsz. fegyintézetbe helyezte át, és **Baráczy Albert** tócsavári vesztegintézetit róm. kath. lelkészt a nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetbe lelkészévé nevezte ki.

— **Hymen.** Munkácsy Zsigmond múlt hó 29-én tartotta Gyulafehérvárt esküvőjét Werner Hermin urhölgygyel. — Boldogságot kívánunk köztük frigyökre.

— **Báró Kemény Lőrincz,** a kiváló műveltségű, ritka nemes szívű főúr folyó évi június 27-én, élete 59-ik évében, rohamosan jött agyszélhűdés következtében, ősi birtokán Lándorban elhunyt. Azon kör, melyben a néhai mozgott, nem volt kiterjedett. A nagyvilági társadalom küzdelmeit látni, annak zaját hallani nem ohajtott. A nagyhangu szereplés izgalma és dicsőségét is másoknak engedte át. Ezek helyett megelégedett annyival, ha gazdaságát virágzó állapotban tarthatta, könyvtárának segélyével ott az ő csendes magányában a tudományosság fejlődését figyelemmel kísérhette s ezáltal magát a korszerű műveltség színvonalán fenntarthatta; ha honpolgári kötelességeinek lángoló hazaszeretettel minden irányban eleget tehetett. Két dologban volt pazar: szive nemességének és jószágának nyilvánításában s a magyar irodalom pártolásában. — Váratlan elhunyt fájdalom megütődést szült széles körben mindazoknak lelkében, kik a néhaiban a csendes egyszerűséget kedvelő, szép műveltségű, hajlithatlan jellemű, nemes érzésű férfit, a minden ízében magyar főurat becsülni és tisztelni tanulták. Temetése múlt hó 29-én ment véghez Lándorban nagy részvét mellett. Imát Zajzon Károly ozdi, gyaászbeszédet Moór Károly m-bükkösi ref. lelkész mondottak, melyeknek elhangoztával a kihűlt porok a m.-gyerőmonostori báró Kemény-esalád lándori sírholtjába helyeztetek el örök nyugalomra. — A derék magyar főurnak emléke legyen áldott!

— **Az iparos ifjuság** által a sétatéren építendő nyári táncz helyiség alapja javára ma, vasárnap rendezendő zártkörű mulatság pártolására a nagyérdemű közönséget különösen kérjük. A mulatságot különösen fogja emelni a gyulafehérvári 50-ik cs. kir. gyalogezred kiváló hírből levő jeles zenekara.

— **A nagyenyedi önkéntes tűzoltó egyesület** 1886. július hó 11-én délelőtt 11 órakor, az új városház nagytermében megtartandó évi rendes közgyűlésének tárgysorozata: 1. Főparancsnoki évi jelentés. 2. A szertár megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése. 3. Bizottsági jelentés a pénztárvizsgálatról. 4. A jövő évi költségvetés. 5. Indítványok. 6. A főparancsnoki állás betöltése. Az önkéntes tűzoltó egyesület parancsnokának Nagy-Enyeden, 1886. június 25-én tartott gyűléséből. Vajna Károly, helyettes főparancsnok. Málnási Domokos, segédtitkár. — A tűzoltó egyesület, mely önkéntesen vállalkozó áldozatkész intelligens polgárok egyesülete, újból alakul. A szoroson vett tűzoltói gyakorlatokon kívül újabb téren is ki fogja fejteni tevékenységét, t. i. a férfias test-edző sport különböző nemeiben, úgy és akként, amint a tagok vállalkozási szelleme és főleg az egyesület anyagi ereje megengedi. Midőn tehát a kolozsvári Ö. T. E.-hez hasonlóan e szép multu és hasznos tevékenységű egyesület támogatására a n. ó. közönséget felhívjuk, azon reményünket is kifejezzük, miszerint számosan fognak a tagok sörába beállani s ezáltal az egyesület erkölcsi tekintélyét is emelni. Jelentkezni lehet a parancsnokság tagjainál, így Vajna Károly parancsnoknál is.

— **Zárvizsgálatok.** A nagyenyedi ref. egyházközség elemi leányiskolájának évi zárvizsgája Szilágyi Farkas lelkész, mint iskolafelügyelő vezetés alatt múlt hó 27-én a délutáni órákban ment véghez a ref. templomban nagy és díszes közönség jelenlétében. A kezdő tanulók értelmes feleleteit élvezet volt végig hallgatni, a kik

Málnási Lajos rendes- és Csiki Béla segéd-tanítók vezetésével a kezdet nehézségeivel derekasan küzdöttek meg a már lejárt iskolai év folytán is. A vizsga végeztével mintegy 30 növendék között, kik a többiek közül szorgalmukkal kiváltak s munkásságuk után is több eredményt tudtak felmutatni, jutalomkönyvek lettek kiosztva, melyek az egyház közpénztára költségén szerezettek be. — A lutheranus egyházközség 4 osztályú elemi fiú- és leányiskolájának évi zárvizsgája jun. 29-én ment véghez a luth. templomban Greger Jakab luth. lelkész vezetésével, feles számu közönség jelenlétében. Szorgalmának eredményét összesen 28—30 fiú- és leánytanuló növendék mutatta be ez alkalommal.

— **A kolera** Velenczében csökken, de Olaszország keleti partvidékén terjedőben van s már Triesztben is volt néhány esete, sőt Fiumében is merült fel két gyanus eset. Szolgáljon intésül hatóságainknak, hogy az egészségügyre kiváló gondnal legyenek.

— **A székely-egylet** igen nevezetes munkát végzett azáltal, hogy Marosvásárhelyt egy iparmúzeumot létesített, még pedig oly gazdag és változatos tartalommal, melynek szorgalmas tanulmányozása a székelyföldi ipar különböző nemeinek szép lendületet adhat. Vajjon kisebb mérvben nem lehetne-e ily gyűjteményeket hazánk több oly városában létesíteni, melyekben nagyobb számu iparos és megfelelő fogyasztó közönség van? — A jó példa mutatja, hogy oly buzgalommal és szakértelemmel, minőt Ráth Károly, Thuróczy Adolf és Kovács Ferencz apátplebános s a székely-egylet több tagja kifejtett a nemes ügy érdekében — igenis lehetséges.

— **Szerk. üzenet.** „Száz levelek B. I.-nak.” Most, midőn fű, fa virul mindenütt, — nem használhatunk herbariumi száraz példányokat.

FELELŐS SZERKESZTŐSÉG:

Dr. MAGYARI KÁROLY
SZILÁGYI FARKAS — **TÖRÖK BERTALAN**
Kiadó-tulajdonos **WOKÁL JÁNOS**

Sz. 1284—1386.
tkvi

Árverési hirdetmény.

A n.-enyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy tövisi Szonkup József végrehajtható 121 frt — kr tőke, ennek 1882. június 7-től 8% kamata, 18 frt 72 kr költség követelesének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Adam Nikulájnak a krakkói 217. sz. telekkönyvben A+1—11. sz. alatt fekvőből jutaléka 578 frt megállapított kikiáltási árban 1886. évi július 10-én délelőtt 10 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy pedig az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §. jelzett arfolyammal számított óvadékképesnek nyilvánított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló az árverezés jogerőre jutása után 3 egyenlő részletben az első 30, a másodikat 60, a harmadikat 90 nap alatt köteles a feltételekben megnevezettkir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Krakkó község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint tkvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1886. márczius 31-én.

Sz. 768—1886.
tkvi.

Árverezési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság részéről közlé tétetik, hogy Bretler Sándor végrehajtható 50 frt tőke és 75 frt után 1882. évi május 26-tól járó 6% kamata, 15 frt 70 kr költség követelesének kielégítése végett végrehajtást szenvedő Penichl Jakab s neje Rózenberg Katalinnak a nagyenyedi 280. sz. tkvben A+1. rend 604 $\frac{1}{2}$, 605 hrsz. alatti foglalt fekvésű 1000 frt megállapított kikiáltási árban a helybeli tkvi hatóság irodájában 1886. évi július hó 9-én délelőtt 9 órakor tartandó nyilvános árverésen kikiáltási áron alól is eladatnak.

Arlejtési hirdetmény.

Alsó-Fehérmegye közigazgatási bizottsága folyó évi június hó 9-én tartott ülésében 456., 461. és 462. szám alatt hozott határozataival a következő munkálatokat — és pedig

- 1) a Nagyenyed-torockói törvényhatósági utra szükséges 780 köbméter törött mész- vagy trachyt kőnek a Nyirmező és Vládháza között fekvő bányából leendő termelését 1099 frt 80 kr;
- 2) a Felsőmarosújvár-szászvárosi törvényhatósági uton a forrói völgy patakán levő nagyhidnak helyreállítását 416 frt 37 kr;
- 3) a Magyarcesztve-marosludasi törvényhatósági ut Nagylak és Maroskáptalan közti szakaszán levő hid helyreállítását 512 frt 59 kr; — és ugyanezen utszakaszon a Maroskáptalan község végén levő hid megvédése céljából a Maros folyóba két sarkantyú építését 681 frt 56 kr építési költséggel engedélyezte.

A fenn említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1) alatt említett kötermelésre nézve az 1886. évi július hó 12-ik napjának délelőtti 10 órájára, a többiekre nézve pedig ugyanaz nap délelőtti 11 órájára az alsófehérmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati és szóbeli versenytárgyalás hirdettetik.

Versenyezni ohajtok felhivatnak, hogy az 1) alatti kavicstermelésre külön, a többi munkálatoknak pedig együttes vagy egyenkénti végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délelőtti 10, illetve 11 órájáig az alólirt hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezett írásbeli ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

A szóbanforgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az alsófehérmegyei kir. államépítészeti hivatal

Nagy-Enyeden, 1886. június hó 28-án.

Venni szándékozők kötelesek a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy pedig az 1881. évi t. cz. 42. §. jelzett arfolyammal számított értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni.

A vételár pedig vásárló két egyenlő részletben az árverezés jogerőre jutása után 15 és 30 nap alatt köteles a feltételekben megnevezett kir. adó-, mint letéti hivatalhoz lefizetni.

Különb az árverezés megállapított feltételei alólirt telekkönyvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Nagy-Enyed város tanácsánál megtekinthetők.

A kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóságtól.
Nagy-Enyeden, 1886. márczius 19-én.

Erdélyi magyar ipar!

Van szerencsém a helybeli és vidéki t. gazdaközönséggel tisztelettel tudatni, hogy erdélyi gyártmányu jóhírű Kudsiri

ÖNTÖTT ACZÉL KASZAIM

megérkeztek. Jóságukért a gyár, valamint magam is felelősséget vállalok s az esetleg jónak nem találtat használat után is, minden felülfizetés nélkül, kieserélem.

A n. é. közönség figyelmébe ajánlom igennagy mennyiségben érkezett, minden külföldi hozatalnál előnyösebb, igenfinom, zamatos **KÁVÉIMAT**: Cuba 5 kiló 7 forint, II-od rendű 6 frt 60 kr. Gyöngykávé kilója 8 forint.

Egy jó karban levő, 2 lőrejeű **Cséplőgép** vasjárgánnyal, szalmarázó- és szellőrostaival igen jutányos árban, esetleg részletfizetésre is eladó!

2—5.

Bisztritsány Lajos.

Farkas Mór

ránézes eszima és cipőáruk gyára kicsinyben és nagyban „A vadász eszímához” Budapestén, Király-utca 44. sz.

Van szerencsém n. é. vevőimnek tisztelettel tudomásukra juttatni, miszerint az eddig Kisdiófa-utca 7. szám alatt létezett **csipőáruk gyáramat** és gazdagon felszerelt **lábbeli raktáromat** nagyban és kicsinyben Király-utca 44. sz. alatt nyitottam meg, mely alkalommal báborkodom előnyösen ismert

URI-, NŐI- ÉS GYERMEK-LÁBBELI

gyártmányaimat ajánlani. Készítményeim kivétel, tartósság és mint az alább közölt részletes árszabály mutatja, jutányosság által tűnnek ki.

Czipőáruk hölgyeknek:

Fin. lasting czugos topán 3.— Regatta czipők finom 2.20
„ zergebőrből 3.25 „ lasztingból 2.20
„ kidből 4.— „ fin. zergebőrből 2.50
„ lakbőrből 4.— „ vászon turista drapp 2.50

Czipőáruk urak részére:

Jó vicsbőrből 3.20 Kid borjúbőr fejjelssel 4.50
Mainzi borjúbőrből 4.— „ lakbőrből 5.—
Zergebőr regatta 3.50. Pinezes czipők lasztingból vagy zergebőrből 2.50. Gyermek-czipők 1 frról felfelé, női komot-czipők 1.20-tól felfelé, ránézes eszimak 2 frról felfelé, valamint a többi árak is a legjutányosabb ár mellett.

FARKAS MÓR

czipőáruk gyára Budapestén, Király-utca 44. sz. Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek és a nem tet-sző árak készséggel visszacsérletnek. 6—6

Szerkesztői
Nagy-Eny
A KIADÓHIV
hova
lap szellemi és
közlemények k
hova
Kiadóhiv
Wokál János könyv
hova
az előfizetéseket és
bérmentesek k
Kéziratok nem ad

Küzd

A vámhábor serepéssé. Román zafiai lelkesedéss ostentatíóval küz monarchia ellen, emelő lehet — től hallottunk eset erősítve látjuk, h zafias ügygyé a hatalmi állását n nak köszönheti. azon romániai, ki frank vámot köt 10 frankos utleválna jöni, 1200 f. Már a mult évb újabbban is meg Előpatakknak, Tus tűnő erdélyrészi radnak ki ekkér lől tiz- és százez vén a mi magy dig a gondatlan a takarékoság a hazai vállalat képezi lovagias

Az E. M. K indult meg ez erdélyrészi ipar báborkodom előnyösen ismert és megfelel-e a felel. A székely kiállja a verseny egyeslet igazgatósá e tárgyakból, d fel a vidéket, k pártolás felkerés talál — és hol ügynökséggel s gel összekötve, velt, erélyes te szét. A vámhál not önkéntesen — erőszakkal De a kisip kell segitenünk

A lakodalu
fogadtak.
— Fekete
mutatás.
— Én, no
— Vakares
— Sörös
— Ah, ah
ter ur, Boros P
Igazán tán
De féltém
elszoktatott ez é
Tiz-tizenöt
rátom, mind ki
kait, kik a püs
— Ah! —
két óriási tele k
szegény házamt
jövök, mondja a
is, a kivel a le
vendek, hogy m
szegény végreh
Am ugy-e, teki